

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Ostrava-Proskovice, Staroveská 62

Základní škola Ostrava-Proskovice, Staroveská 62, 724 00 Ostrava-Proskovice

Identifikátor školy: 600 144 992

Zřizovatel:

Město Ostrava, Městský obvod Proskovice, Světlovská 82, 724 00 Ostrava-Proskovice

Školský úřad Ostrava, Matiční 20, 702 00 Ostrava

Termín konání orientační inspekce: 21.-23. listopad 2000

Čj.	146 421/00-05043
Signatura	on6bu124

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ostrava-Proskovice, Staroveská 62 je neúplnou základní školou. V školním roce 2000-2001 ji navštěvují 52 žáci 1. - 5. ročníku zařazení do čtyř tříd. Městský obvod Proskovice obdržel od MŠMT ČR výjimku z § 6 odst. 3 a 5 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Výjimka čj. 17 465/98-22 z 18. května 1998 platí do roku 2000-2001.

Vyhláška o spádovém obvodu školy nebyla vydána, jelikož městský obvod zřídil pouze jednu základní školu. Škola je zálohovanou organizací. Rada školy dosud nebyla zřízena.

Učební plán a učební osnovy školy se řídí vzdělávacím programem Základní škola schváleným MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 pod č. j. 16 847/96-2.

Součástí školy je školní družina (1 oddělení). Městský obvod vydal vyhlášku, která stanovila výši a způsob výběru finančních prostředků od zákonných zástupců dětí, jež navštěvují školní družinu.

Vzhledem k péči, kterou městský obvod prokazuje - finančně náročná rekonstrukce školní budovy v letních měsících roku 2000 a zpracování projektu přístavby další budovy s tělocvičnou s plánovanou realizací v roce 2001 - lze předpokládat, že další budoucnost školy v Proskovicích není ohrožena.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

V průběhu orientační inspekce byly navštíveny hodiny českého jazyka ve všech čtyřech třídách školy. Celkem bylo navštíveno pět vyučovacích hodin.

Výuka českého jazyka je plánována a realizována v souladu se vzdělávacím programem, který škola přijala. Při zpracování tematických plánů vycházely vyučující nejen z platných osnov, ale i z dodatku k učebním osnovám. V tomto ohledu se kladně uplatnil vliv metodického sdružení. Jedním z jeho úkolů je totiž sjednocování požadavků na žáky v návaznosti na učební osnovy. Hlavní zásluhu za kvalitní plánování výuky českého jazyka lze dle předložených materiálů připsat ředitelce školy. Při plánování není opomíjen nácvik psaní. Psaní není do rozvrhu zařazováno jako samostatná hodina, ale uplatňuje se v hodinách čtení a literární výchovy. Hodinová dotace předmětu je shodná s učebním plánem vzdělávacího programu.

Český jazyk vyučují učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku na 1. stupni. Metodické sdružení se zabývá podle potřeby problémy jednotlivých předmětů, tedy i českého jazyka (předávání zkušeností, seznamování s novými metodami práce, naslechové hodiny, předávání informací z akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků).

Škola zajišťuje žákům ucelenou řadu učebnic nakladatelství Alter. Používány jsou i cvičné učebnice Český jazyk v sešitech nakladatelství Fortuna a pracovní sešity nakladatelství Nová škola. K dispozici jsou nová Pravidla českého pravopisu. Vybavení kabinetů pro výuku českého jazyka je na dobré úrovni (naučné nástěnné tabule s tříděním slovních druhů a vyjmenovanými slovy nakladatelství Stiefel, soubory obrazů k živé abecedě a slabikáři a další soubory nástěnných tabulí). Škola disponuje žákovskou knihovnou s cca 500 svazky.

Škola spolupracuje s místní knihovnou (knihovnické lekce pro žáky 2.-5. ročníku, vánoční a výtvarné soutěže). V posledních dvou letech se žáci školy pod vedením vyučujících účastnili soutěží Pohádky dětem (2. místo) a literární soutěže Proskovice očima dětí. Významné jsou i

příspěvky do Almanachu žakovské poezie. Své jazykové dovednosti mohou žáci uplatnit v školním časopisu Floriánek.

Význačným kladem je kultivované a esteticky podnětné prostředí tříd (rekonstrukce v době hlavních prázdnin v tomto roce byla už zmíněna) a klidná a vstřícná atmosféra výuky.

Struktura hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Výukové metody odpovídaly charakteru učiva a úrovni žáků. Vyučující nezanedbávaly motivaci žáků (zpěv s kytarou i magnetofonem, luštění křížovky, zajímavé výchozí texty) a relaxaci. Použití učebnic a pomůcek bylo účinné. Žáci se specifickými poruchami učení byli ve výuce zohledňováni. Při řešení úkolů poskytovaly vyučující žákům přiměřenou pomoc. Ve většině hodin byl oznámen v úvodu cíl hodiny. Ne ve všech hodinách proběhlo závěrečné shrnutí učiva s upozorněním na praktické využití probíraných jevů a na nejčastější chyby. Vztah k literatuře je podporován společnou četbou. Žáci vedou čtenářské deníky.

Výuka ve sledovaných hodinách byla hodnocena jako velmi dobrá a vynikající. Celkově byla úroveň výuky českého jazyka vynikající.

Anglický jazyk

Škola nabízí svým žákům výuku anglického jazyka. Časová dotace výuky anglického jazyka odpovídá přijatému vzdělávacímu programu. Škole se daří plnit požadavky 1. etapy jazykového vzdělávání, jak jsou stanoveny v programu Základní škola. Tematické plány mají dobrou úroveň. Není však v nich označeno rozšiřující učivo (řadové číslovky) a chybí zmínka o přesunu učiva o nepravidelných tvarech minulého času do 6. ročníku.

Anglický jazyk vyučuje od září školního roku pracovník bez odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku v třídách 1. stupně základní školy. Potřebné jazykové dovednosti získal studiem cizího jazyka ve státní jazykové škole, kterou ukončil jazykovou zkouškou.

Výuka je realizována v kmenových třídách. Škola nedisponuje odbornými učebnicemi. Výzdoba tříd je orientována zčásti také na cizí jazyk. Škola zajistila po dohodě se spádovou školou učebnice Chatterbox 1 a 2. K učebnicím byly pořízeny odpovídající zvukové nahrávky.

Vybavení školy pomůckami a odbornou literaturou pro výuku cizích jazyků je průměrné. Prostředí učeben je podnětné a estetické. Podmínky pro dodržování psychohygienických zásad jsou splněny.

Jako motivační prvek byla v hospitovaných hodinách často vhodně zařazována píseň, kterou učitel doprovázel na kytaru. Dalším význačným kladným prvkem bylo zařazování krátkých dialogů posilujících komunikativní dovednosti z oblasti interpersonálních situací (osobní údaje, bydliště, telefonní číslo). Zařazena byla i práce s magnetofonovou nahrávkou. V úvodu hodin nechyběla vstupní motivace (oznámení cíle hodiny). Závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků sice rovněž nechybělo, bylo ale velmi stručné. Pro sebehodnocení žáků prostor nezbyl.

Vyučující vedl hodiny převážně v českém jazyce. Anglické pokyny se objevovaly v částech hodin při práci s učebnicí. Nepodařilo se mu vyhnout se nežádoucí interferenci mateřského jazyka (pokyny pro práci byly občas zbytečně překládány do češtiny).

Při kontrole sešitků, do nichž si žáci zapisují probranou slovní zásobu, bylo zjištěno, že se souhlasem vyučujícího zjednodušují žáci přepis výslovnosti. Přepis hlásky [θ] jako [s] a absence přepisu všech dalších hlásek, které se v českém jazyce nevyskytují, odporuje doporučením, jež se objevují v odborné literatuře. Postup, který byl ve škole zaveden, může přinést žákům velké potíže při nácviu a upevňování správné výslovnosti. Další potíže se objeví po přechodu na spádovou školu a při práci se slovníkem, odbornou literaturou nebo i

s dětským cizojazyčným časopisem, v nichž se objevuje mezinárodní přepis výslovnosti. V třídách základní školy je vhodné připustit přepis hlásek [š, č, ž] - normalizovaná školská transkripce zmíněná v Didaktice cizích jazyků, SPN Praha 1988, str. 172-173, ale bez transkripčních znaků pro hlásky, jež se v češtině nevyskytují, se ani v počátečním období výuky anglického jazyka neobejdeme. Ostatně žákům 1. stupně je znám rozdíl mezi pojmy písmeno a hláska z českého jazyka a zavedení šesti či sedmi transkripčních znaků jim nepřinese větší obtíže, resp. výhody ze zavedení transkripčních znaků jsou vyšší než údajné nevýhody.

Výuka anglického jazyka ve sledovaných hodinách byla hodnocena jako velmi dobrá.

Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda

Hospitace byly provedeny v šesti hodinách prvouky, vlastivědy a přírodovědy. Kontrolou bylo zjištěno, že časová dotace hospitovaných předmětů je v souladu s učebním plánem a probírané učivo je obsaženo v učebních osnovách příslušného ročníku. Kontinuita výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky je zajištěna, neboť škola má dobře zpracované tematické plány pro všechny ročníky i předměty. Sledované výukové cíle byly stanoveny vhodně, přiměřeně a s ohledem na aktuální stav třídy, v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí.

Učebny jsou pro výuku vhodné, pedagogicky podnětné a esteticky upravené (výzdoba využívá převážně výtvarných prací žáků). Výukové prostory odpovídají psychohygienickým zásadám. Většinou jsou žakovské lavice a židle nové nebo po celkové renovaci. Ve vyučovacích hodinách byla využita audiovizuální technika. Možnosti pracovat s počítačovou technikou zatím není využito. Tempo výuky bylo přiměřené. Relaxační chvíle byly v hodinách zařazeny.

Vyučovací hodiny byly pečlivě připravené, dobře promyšlené, organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku žáků. Velmi kvalitní byla příprava tabule. Žáci všech tříd prokázali velmi dobré pracovní i kázeňské návyky, dovedli se soustředit a samostatně pracovat. Patrná byla diferenciací učiva podle schopností žáků. Byly respektovány didaktické zásady, efektivita většiny hodin byla vysoká. Učitelky často užívaly aktivizující a tvořivé formy práce a to značnou měrou přispívalo k udržení pozornosti žáků. K výuce byly používány převážně tabule, učebnice, kartičky s různými úkoly, pracovní listy, mapy a další pracovní materiál. Při výuce je vytvářen prostor pro samostatné a aktivní učení, žáci mohli uplatnit vlastní názor. Vyučovací jednotky byly pro žáky inspirující počtem alternativních způsobů řešení úkolů. Vyučující organizovaly výuku žákům tak, aby žáci mohli pracovat svým vlastním individuálním tempem a byli schopni aplikovat učivo. Ve velké míře byl ve vyučovacích hodinách uplatněn prostor pro individuální nebo skupinové žakovské aktivity. Učivo bylo ze strany pedagogů interpretováno věcně správně.

Vyučující v průběhu výuky aktualizovaly učivo, využívaly mezipředmětové vztahy, průběžně vyhodnocovaly výsledky učení. Při řešení úkolů byla poskytována žákům pomoc. Byla respektována zásada přiměřenosti. Žáci byli vedeni k odpovědnosti. U všech žáků byla oceňována snaha a pokrok. Hodnocení bylo zaměřeno převážně pozitivně. K procvičování učiva byl ve všech vyučovacích jednotkách dostatek času. V závěru hodin nevěnovaly učitelky dostatek času jejich vyhodnocování, patrně nebylo sebehodnocení žáků.

Vyučující respektovaly osobnost žáka, komunikace učitel-žák byla založena na vzájemné důvěře. V některých vyučovacích hodinách byl vytvořen prostor pro diskusi a rozmanitost názorů. Vyučující rozvíjely myšlenky obsažené v žakovských odpovědích. Nebyly zaznamenány projevy nežádoucího chování žáků, žáci projevovali pozitivní vztah k výuce.

Oblast plánování a přípravy výuky a oblast materiálních a psychohygienických podmínek byla hodnocena jako vynikající, oblasti organizace, forem a metod výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré. Shrnutí

jednotlivých atributů byla úroveň výuky vlastivědy, přírodovědy a prvouky hodnocena jako velmi dobrá.

Praktické činnosti

Vzhledem k tomu, že bylo možno navštívit pouze jedinou hodinu praktických činností, nebyla kvalita výuky praktických činností celkově hodnocena (hospitovaná hodina praktických činností v spojeném 4. – 5. ročníku byla vynikající).

Hodnocení kvality vzdělávání

Hodnocení vzdělávání se ve většině předmětů, jež byly v průběhu inspekce sledovány, shoduje. Při plánování výuky škola respektuje časové dotace jednotlivých předmětů, jak je uvádí učební plán. Probíraný obsah učiva je v souladu s učebními osnovami. Plánování a příprava výuky má celkově vynikající úroveň, což platí i pro oblast podmínek výuky. Kvalita vzdělávání je celkově hodnocena jako velmi dobrá kvůli velmi dobrému hodnocení organizace výuky, motivaci žáků a úrovni interakce a komunikace.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy z 25. března 1998 byla ředitelkou školy vypracována pro případné konkursní řízení, jež nakonec nebylo třeba vyhlásit. Ředitelka školy seznámila spolupracovníky se záměry, jež jsou součástí koncepce. Dlouhodobé záměry školy nebyly projednány zřizovatelem.

Plán práce na školní rok 2000-2001 byl projednán pedagogickou radou 1. září 2000. Cíle vycházejí z analýzy výchovně vzdělávacích výsledků předchozího školního roku. Kromě hlavních úkolů není opomenuta oblast dopravní výchovy a plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Počet pedagogických rad plánovaných na rok 2000-2001 a počet třídních schůzek je rovněž stanoven. Nechybí rozpis mimotřídních úkolů pedagogických pracovníků. Významný bod č. 13 se zabývá zajištěním plynulé návaznosti přechodu žáků 5. ročníku do spádové školy v městské části Stará Bělá a zajištěním nezbytné spolupráce na úrovni třídních učitelů a ředitelů škol. V této souvislosti je třeba uvést, že ředitelka školy nepředložila zápisy z předchozích jednání s ředitelem školy v Staré Bělé. K jednání bezpochyby dochází (potvrdili je i ředitelé škol při inspekcích v Staré a Nové Bělé) a jejich výsledky jsou pozitivní, ale konkrétní obsah, který by bylo možno prezentovat zřizovatelům a rodičovské veřejnosti např. ve výročních zprávách, není písemně zachycen. Úpravy osnov včetně možných přesunů učiva z 5. do 6. ročníku a koordinace tematických plánů (hlavně v předmětu anglický jazyk) a jejich závazné předávání spádové škole by měly být hlavním výsledkem jednání o spolupráci škol. Zápis z jednání by odstranil případné různé výklady.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu ve všech ročnících 1. stupně. Ředitelka nehodlá zavádět odlišné varianty v hodinových dotacích pro jednotlivé třídy. Ve škole bohužel nejsou vyučovány nepovinné předměty.

Minimální protidrogový program byl zpracován k 31. srpnu 1999. Individuální učební plány pro integrované žáky a tematické plány pro jednotlivé předměty jsou rovněž zpracovány.

Organizování

Vnitřní řád školy pro žáky byl projednán a schválen pedagogickou radou 1. září 2000. Je vyvěšen ve třídách. Vychází z práv žáků zachycených ve 14 bodech. Vnitřní řády školní jídelny

a školní družiny včetně povinností vychovatelky byly rovněž zpracovány. Ustanovení řádu tělesné výchovy platí v tělocvičně TJ Sokol, kam žáci školy na hodiny tělesné výchovy docházejí, a na hřišti. Ustanovení jsou závazná i pro práci školní družiny. V materiálu Denní režim a povinnosti zaměstnanců školy z 27. srpna 1999 a rozpisech dozorů jsou zachycena zbyváající pravidla pro chod školy.

Dokumentace školy je vedena (viz seznam v oddílu Výčet dokladů této zprávy). Ředitelka předložila rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 01/07/99-48 z 2. února 2000 a doklady či kopie dokladů k vydání původního rozhodnutí o zařazení do sítě škol (zakládací listinu, výpis z evidence nemovitostí a z katastru nemovitostí, rozhodnutí krajského hygienika, vyjádření k užívání objektu). Název školy uvedený v zakládací listině není v souladu s ustanovením § 2 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole. Chybný název by bylo vhodné opravit vydáním dodatku k zakládací listině. Název školy v rozhodnutí o zařazení do sítě škol i na úředních razítkách, která škola používá, odpovídá vyhlášce č. 291/1991 Sb. Školní budova je označena oválnou tabulí s velkým státním znakem a nápisem ZÁKLADNÍ ŠKOLA PROSKOVICE. Zmíněné označení školní budovy není v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 vyhlášky č. 291/1991 Sb.

Vyplňování třídní dokumentace, tj. třídních knih, třídních výkazů a katalogových listů, má vcelku velmi dobrou úroveň. Většina vyučujících dodržuje pokyny k vyplňování a provádění oprav. Jen výjimečně se vyskytlo překrývání údajů pomocí opravného laku nebo v seznamu žáků v třídním výkazu chyběl zcela přesný údaj o škole, na kterou žák přešel. Důležitá sdělení o žákovi (např. odklad školní docházky) jsou vpisována do příslušné rubriky katalogového listu. V jediném případě žáka 2. ročníku nebyl z katalogového listu jasný průběh školní docházky, jelikož věk žáka neodpovídal rokům školní docházky a zařazení do ročníku. Při namátkové kontrole archivu se nepodařilo dohledat katalogový list žákyně, která odešla ze školy v roce 1997.

Odklady povinné školní docházky jsou v období od poslední inspekce vydávány v souladu se zákonem, tedy na podkladě žádosti zákonných zástupců a odborného posouzení lékaře, pedagogicko-psychologické poradny či speciálně pedagogického centra. Dodatečné odklady školní docházky nebyly v posledním období provedeny.

V období od poslední inspekce v roce 1997 nepožádal žádný ze zákonných zástupců o komisionální přezkoušení. Žádný z žáků 5. ročníku nebyl na konci 2. pololetí hodnocen nedostatečnou známkou, takže mu škola nemusela umožnit vykonání opravné zkoušky. Žáci školy nepřešli na školy v zahraničí, a proto ani komisionální přezkoušení po jednom či dvou letech nepřipadalo v úvahu. Škola tedy nemohla předložit žádné protokoly z komisionálního přezkoušení žáků v období od poslední inspekce.

Ve škole pracuje metodické sdružení. Pedagogická rada je pravidelně svolávána. Z porad jsou pořizovány zápisy. V současné době po první fázi velkorysé rekonstrukce škola disponuje čtyřmi učebnami a kabinety pro uložení pomůcek a školních potřeb, které jsou bohužel velmi malé. Školní družina musí pracovat v jedné z učeben a škole chybí sborovna pro pedagogické pracovníky. Zatím jako sborovna slouží ředitelna školy. Po další fázi rekonstrukce - přístavba budovy s tělocvičnou - se situace ve vybavení školy v naznačených ohledech zlepší. I když je současný stav, kdy je jedna místnost využívána jako ředitelna i sborovna, náročný, přináší na druhé straně i výhody při předávání informací mezi vyučujícími a ředitelkou školy. Po zřízení samostatné ředitelny bude práce ředitelky školy snazší (osobní jednání se zákonnými zástupci žáků a další důvěrná jednání např. s jednotlivými zaměstnanci, zajištění ochrany osobních údajů žáků i pracovníků školy), jelikož se nebude křížit s využíváním místnosti ostatními pracovníky školy.

Rozvrhy hodin splňují požadavky vyhlášky č. 291/1991 Sb., pokud jde o stanovení délky

přestávek, počtu vyučovacích hodin v jednom sledu i počtu vyučovacích hodin v jednom dni. Doporučení uvedená v předchozí inspekční zprávě z roku 1997 byla tedy beze zbytku respektována.

Vyučující zpracovávají přehledy klasifikace za obě pololetí a písemná vyhodnocení práce s integrovanými žáky na konci 2. pololetí. Přehled klasifikace v školním roce 1999-2000 uvádí průměrné hodnocení za 1. pololetí 1,28 a za 2. pololetí 1,26, v hodnocení žáků převládají správně pochvaly, nebylo nutno přikročit k snížení známky z chování a také počet napomenutí a důtek není vysoký.

Zákonní zástupci žáků jsou informováni o prospěchu a chování pomocí žákovských knížek a deníčků, další informace jsou poskytovány na třídních schůzkách či individuálně dohodnutých konzultacích. Třídní učitelky pořizují ze schůzek zápisy.

Škola se prezentuje vhodným způsobem na veřejnosti (časopis Floriánek, účast na akcích veřejné knihovny, příspěvky do almanachu žákovské literární tvorby, spolupráce s mateřskou školou, akce Týden zdravého životního stylu, akce Den Země) a pravidelné veřejné akademie.

Ředitelka školy se věnuje vedle svých ředitelských povinností také práci spojené s výchovným poradenstvím. Dle příslušného nařízení vlády by měla být její týdenní vyučovací povinnost snížena o jednu hodinu. Této možnosti ale nevyužívá. Při kontrole dokumentace individuálně integrovaných žáků bylo zjištěno, že byly vypracovány individuální učební plány, na nichž nechybějí podpisy zákonných zástupců, kteří byli prokazatelně seznámeni s možností slovního hodnocení. Ředitelka předává potřebné informace vyučujícím a zákonným zástupcům, sleduje termíny vyšetření žáků a zajišťuje styk s pedagogicko-psychologickou poradnou. Její práce při plnění úkolů výchovného poradenství je vynikající. Přesto však škola porušuje od roku 1999 ustanovení vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, jelikož ředitelka nezačala do dvou let od účinnosti vyhlášky studium výchovného poradenství. Splnění této podmínky je pro pracovníky malotřídních škol mimořádně obtížné a bez pomoci školského úřadu by studium výchovného poradenství vnášelo do chodu školy řadu obtížně řešitelných problémů. Škola je schopna zajistit individuální péči pro integrované žáky, jak ji doporučují posudky pedagogicko-psychologické poradny. Vedení individuální péče je zatím odměňováno z navýšených prostředků určených na osobní příplatky.

Výroční zpráva školy za školní rok 1999-2000 obsahuje všechny náležitosti, jež stanoví zákon, s výjimkou údajů o délce praxe pracovníků školy. Tento drobný nedostatek vyřešila ředitelka školy vydáním dodatku, který údaje o praxi pracovníků obsahuje. Výroční zpráva o hospodaření v roce 1999 rovněž obsahuje údaje požadované zákonem. Nejsou v ní přímo zmíněny výdaje na základní školní potřeby pro žáky 1. ročníku a pro individuálně integrované postižené žáky. Část těchto výdajů (základní školní potřeby pro žáky 1. ročníku) byla dle sdělení ředitelky školy zahrnuta v položce učební pomůcky a učebnice. Ředitelka školy potvrdila pochybení při nákupu základních školních potřeb pro individuálně integrované postižené žáky v období od předchozí inspekce v roce 1997, tedy v školních rocích 1998-1999 a 1999-2000. Pochybení spočívá v tom, že základní školní potřeby pro individuálně integrované postižené žáky v hodnotě 200 Kč za školní rok nebyly nakoupeny a žáci je nedostali. Ani v školním roce 2000-2001 šest individuálně integrovaných žáků základní školní potřeby dosud neobdrželo, ale školní rok ještě neskončil, takže není možno hovořit o porušení nařízení vlády č. 15/1995 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb ve znění nařízení vlády č. 195/1996 Sb. Základní školní potřeby by bylo ovšem vhodné zakoupit a předat už na začátku školního roku, aby je žáci mohli používat co nejdříve. Základní školní potřeby pro šest žáků 1. ročníku byly dle předložené faktury zakoupeny v hodnotě 1098 Kč. Zbývalo nakoupit a šesti žákům 1. ročníku přidělit základní školní potřeby v

částce 102 Kč.

I když v platných předpisech není výslovně požadováno, aby nákup základních školních potřeb byl podrobně ve výroční zprávě rozváděn, získala by výroční zpráva na vypovídací hodnotě, pokud by v ní bylo pomocí příloh zveřejněno, jaké základní školní potřeby obdrželi žáci 1. ročníku a jaké žáci integrovaní (samozřejmě bez uvedení jmen).

Zlepšil se stav zjištěný při předchozí inspekci, pokud jde o pitný režim. Žáci si mohou u školnice zakoupit dotované i nedotované školní mléko.

Vedení a motivování pracovníků

V době inspekce pracovalo ve škole šest pedagogických pracovníků. Ředitelka vykonává zároveň funkci výchovné poradkyně a třídní učitelky. Všechny čtyři třídní učitelky získaly odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku tříd 1. stupně. Dvě hodiny tělesné výchovy v 1. ročníku vyučuje vychovatelka školní družiny, která pro výuku na 1. stupni nezískala odbornou a pedagogickou způsobilost (pro práci ve školní družině ovšem způsobilost má). Škola tedy v tomto případě porušuje ustanovení vyhlášky č. 139/1997 Sb., ale na druhé straně jí to umožňuje vyřešit problémy se zajištěním výuky tělesné výchovy 1. ročníku v I. třídě. Ustanovení vyhlášky č. 139/1997 Sb. je porušováno i v případě pracovníka, který od září t. r. vyučuje šest hodin anglického jazyka, aniž by získal odbornou a pedagogickou způsobilost pro 1. stupeň.

Vyučující se pravidelně zúčastňují seminářů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Zkušenosti a poznatky předávají dle sdělení ředitelky školy ostatním a snaží se je uplatnit v praxi. Výše finanční částky přidělené škole na akce dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků dle mínění ředitelky školy omezuje účast v některých nákladných vzdělávacích akcích (např. z oblasti vzdělávání zaměřeného na cizí jazyky).

Ve škole pracují s jedinou výjimkou zkušeni pedagogičtí pracovníci s praxí od 8 do 26 let. Potřebnou metodickou pomoc poskytuje jedinému pedagogickému pracovníku bez praxe sama ředitelka školy.

Ředitelka školy vypracovala kritéria pro přiznávání nenárokových složek platu. Všichni pracovníci školy jsou s nimi seznámeni, jsou totiž vyvěšena na nástěnce v ředitelně školy. Kritéria byla projednána se předsedkyní odborové organizace, která projednání potvrdila svým podpisem a razítkem.

Systém hodnocení pracovníků je založen na informacích získaných z kontrolní činnosti. Podklady k sebehodnocení školy jsou získávány pomocí hospitační činnosti, z informací třídních učitelů podávaných na pedagogických radách a při osobních konzultacích. Dobrou práci školy potvrzují úspěchy žáků v soutěžích a v přijímacím řízení na víceletá gymnázia (v školním roce 1999-2000 tři úspěšní žáci).

Kontrolní mechanismy

Plán hospitační a kontrolní činnosti členěný do jednotlivých měsíců s udáním obsahu kontroly počítá se 17 hospitačemi za rok. Záznamy z hospitační činnosti jsou pořizovány. Vyučující jsou seznamováni s jejich obsahem, což stvrzují podpisem. Analýza zjištění z kontrol je prováděna. Svědčí o tom závěry uváděné ve výroční zprávě školy a východiska v plánu práce na nový školní rok.

Rozsah a obsah kontrolní činnosti jsou přiměřené velikosti školy. V budoucnu by bylo vhodné zvážit použití evaluačních nástrojů, které by umožnily srovnání s jinými školami hlavně ve Staré a Nové Bělé.

Hodnocení kvality řízení

V závěrech inspekční zprávy (čj. O-14-06/9697-60) z předchozí inspekce, která proběhla v březnu v roce 1997, je mimo jiné uvedeno, že nebyly zásadně porušeny legislativní normy. Bližší specifikace zjištěných problémů ovšem chybí. V závěrečných doporučeních jsou však zmíněny problémy s režimem školního dne, rozvrhem 4. ročníku, formulacemi řádu školy pro žáky, s kritérii pro hodnocení pracovníků a s obsahem výroční zprávy o hospodaření. Ředitelka školy doporučení, i když byla formulována obecně, respektovala. V žádné z výše uvedených oblastí nebyly nyní zjištěny nedostatky, a proto lze říci, že došlo ke zlepšení. Oblasti, kterým bude při řízení školy třeba věnovat v příštím období pozornost, jsou uvedeny v doporučeních v závěru této inspekční zprávy. V řízení školy výrazně převažují pozitiva. Úroveň složek řízení je vyrovnaná, a proto je celkově hodnoceno jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 01/07/99-49 z 2. února 2000
- zakládací listina školy z 15. prosince 1995
- výpis z evidence nemovitostí a z katastru nemovitostí
- rozhodnutí krajského hygienika čj. 15 569/231.1/95 z 3. listopadu 1995
- vyjádření odboru výstavby a životního prostředí Městského obvodu Ostrava-Jih k užívání objektu jako základní škola čj. Výst. 3619/95/Cho z 13. prosince 1995
- rozvrhy žáků školy ve školním roce 2000-2001
- statistický výkaz zpracovaný k 30. září 2000
- záznamy z pedagogických rad v roce 2000
- rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně podkladů) v letech 1997-2000
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. - 5. ročníku navštěvujících školu v školním roce 2000-2001
- výroční zpráva školy za školní rok 1999-2000
- zpráva o hospodaření v roce 1999
- řád školy z 1. září 1999
- plán práce školy na školní rok 2000-2001
- tematické plány pro školní rok 2000-2001
- plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2000-2001
- kritéria pro přiznávání osobních příplatků a odměn
- faktury dokládající nákupy základních školních potřeb proplácených ŠÚ Ostrava
- evidence problémových žáků a individuální plány.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- stabilní kvalifikovaný pedagogický sbor
- začlenění práv žáka do řádu školy
- dlouhodobá péče zřizovatele o zásadní zlepšení podmínek pro výuku

Doporučení:

- vypracovat dlouhodobé koncepční záměry školy jako samostatný dokument, který bude přijat a podporován zákonnými zástupci, zřizovatelem a dalšími partnery
- vypracovat a po projednání uvést v praxi vnitřní zásady hodnocení a klasifikace
- zavést po provedení průzkumu zájmu zákonných zástupců nepovinné předměty
- v závěru vyučovacích hodin pamatovat na zpětnou vazbu a na sebehodnocení žáků
- po projednání se školským úřadem uzavírat s pracovníky školy smlouvy na vedení zájmových útvarů
- předávat všechny případy porušení § 36 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, přestupkové komisi Městského obvodu Proskovice

Ředitelka školy respektovala doporučení uvedená v závěru předchozí inspekční zprávy. Hodnocení školy v předchozí inspekční zprávě bylo kladné a nová inspekce potvrdila další zlepšení.

Základní škola Ostrava-Proskovice, Staroveská 62 je celkově hodnocena v oblasti kvality vzdělávání v předmětech, jež byly hospitovány v průběhu orientační inspekce, jako škola velmi dobrá. To platí i pro oblast řízení školy.

Inspekce nezjistila neefektivní nakládání s finančními prostředky. Finanční prostředky jsou využívány ve prospěch žáků a výchovně vzdělávacího procesu.

Kvalita vzdělávání a kvalita řízení školy v roce 2000 je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladislav Vančura	.....
Členové týmu	Mgr. Václav Leikep	.....

V Ostravě dne 15. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. prosince 2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Táňa Rohlová

.....
.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát města Ostravy, odbor školství, Matiční 20, 702 00 Ostrava	2001-01-08	146 8/01-05 043
Zřizovatel: Město Ostrava, Městský obvod Proskovice, Světlovská 82, 724 00 Ostrava-Proskovice	2001-01-08	146 9/01-05 043

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.